Deze rubriek biedt ruimte voor discussie. Wilt u reageren, of een eigen opinie insturen? Mail dan naar r.pilkes@bsl.nl

20 Jaar gz-psycholoog, en nu afschaffen die titel...

De gz-psycholoog is een succes, de titel niet. Ik krijgt het ook al twintig jaar niet 'tussen de oren' bij mijn collega's niet-psychologen. Zij blijven doen wat heel Nederland doet, ze noemen ons psychologen en snappen wat een psycholoog is en kan.

Al die verschillende BIG-registraties die wij naast de master psycholoog, de bachelor psycholoog en de hbo-psycholoog hebben opgetuigd (gz-psycholoog, psychotherapeut, klinisch psycholoog, klinisch neuropsycholoog) kunnen ze niet uit elkaar houden, en hiervoor doen ze overigens ook geen moeite. Als de berg niet naar Mozes komt, dan gaat Mozes maar naar de berg. Kortom, tijd voor een oplossing, een plan: De Psychologiestudie (te vergelijken met de geneeskundestudie) kent een drie-jarige bachelor en een-jarige master, en dan volgt elke student die de titel psycholoog wil behalen datgene wat nu GZ-opleiding heet. Indien deze met succes wordt afgerond, heb je een BIG-registratie basisberoep psycholoog en mag je de titel psycholoog voeren. Dat mag niet als je stopt bij de bachelor, de master of een hbo-opleiding. In de universitaire voorbereiding op de tweejarige opleiding tot psycholoog (na je master), dragen zowel klinische- als ontwikkelingspsychologie bij aan de leerstof, en je kunt hierin een accent leggen op kinderen en jongeren. De oplei-

ding is altijd gericht op ambulante hulpvragen, en dus niet op ernstige psychische aandoeningen. Met dit laatste wordt bedoeld: mensen die er zo slecht aan toe zijn dat ze het perspectief van een week niet meer kunnen overzien. Overigens kunnen mensen die worden gediagnosticeerd en behandeld door de psycholoog, in DSM-termen wel een breed scala aan aandoeningen hebben, maar die zijn dus relatief mild. Anders dan nu, kan de psycholoog ook niet zijn diploma halen door twee jaar alleen met verslaafden, cognitief minder begaafden of criminelen te werken. Ook kan een instelling geen psycholoog opleiden die geen uitgebreide testotheek heeft (zoals dat nu nog wel kan). Aan zo'n type psycholoog heeft de samenleving veel behoefte en de vraag neemt alleen maar verder toe. De bachelor en master worden inhoudelijk anders ingevuld, je wordt niet meer opgeleid tot onderzoeker; je leert wel wetenschappelijk denken en leest onderzoeksartikelen, maar doet niet zelf wetenschappelijk onderzoek. Dit biedt veel tijd voor een brede theoretische opleiding in de sociale, cognitieve etc. psychologie; de psychologieopleiding start tenslotte vanuit de normaliteit. Het aandeel van de studie dat over de hersenen gaat, is niet groter dan het aandeel cultuur. De psychische processen komen tenslotte mede voort uit - en zijn ingepakt tussen - neurobiologi-

sche- en sociaal-culturele processen en patronen.

Na de opleiding kan de psycholoog aan het werk in de zorg, maar ook in het onderwijs of het beleid. Deze psycholoog weet niet al alleen iets, maar kan ook iets. Voorts kan de psycholoog een specialisatie gaan volgen tot klinisch psycholoog (inclusief psychotherapeut) en neuropsycholoog. Die BIG-registraties en titels mag je alleen voeren als je de opleiding met succes hebt afgerond. De psycholoog kan ook terug naar de universiteit en een PhD programma gaan volgen, een programma dat is vormgegeven door een samenwerking tussen alle richtingen die er nu zijn en die voortkomen vanuit de klinische-, de ontwikkelings-, de sociale, arbeids- en organisatie- of cognitieve neuropsychologie etc. Het doen van onderzoek wordt in dit programma geleerd. Dit zijn dus echt afdelingen voor wetenschappelijk onderzoek in pluriforme zin; waar dus niet alleen empirisch, maar ook theoretisch en kwalitatief casuïstisch wordt onderzocht.

Met dit plan komen we naar mijn opvatting tegemoet aan de voorstellingen, fantasieën en gedachten die mensen al decennialang hebben bij een psycholoog. Voor de komende twintig jaar zou dit helderheid geven in ons beroepveld en de samenleving. ●

Prof. Dr. Jan Derksen is Klinisch Psycholoog